

SOLGUNLUK HASTALIĞI (*verticillium dahliae kleb*) NA DAYANIKLI PAMUK ISLAHI ÇALIŐMALARI SONUÇLANDI

Pamuk, tekstil, iplik, giyim gibi pek çok sanayide kullanılan bir bitkidir. Ülkemizde Güneydođu Anadolu, Ege, Çukurova ve Antalya olmak üzere 4 ana bölgede pamuk üretimi yapılmaktadır. Antalya’da pamuk uzun yıllardır üreticinin hem kazanç sağladığı hem de istihdam oluşturduğu bir bitkidir.

Antalya Bölgesinde pamuk ekimi yapılan alanlarda pamuğun en önemli hastalığı solgunluktur. Solgunluk pek çok bitkide ve özellikle pamukta verimi sınırlayıcı bir faktördür. Bu hastalık nedeniyle bölgede önemli derecede verim kaybı geçmiş yıllarda yapılan çalışmalarla saptanmıştır. Çelik ve Ark., (2010) tarafından Antalya ilinde yapılan çalışmada 2000, 2001 ve 2002 yıllarında Antalya Merkez, Serik ve Manavgat ilçelerini içine alan 3 bölgeden 161 pamuk tarlasında, pamuk solgunluk şiddeti, hastalığın bulunuş oranı ve hastalık etmeninin toprakla ilişkisini saptamak amacıyla yapılmıştır. Çalışma sonucunda Antalya İli pamuk ekim alanlarında hastalık şiddeti ve hastalığa yakalanma oranı 2000, 2001 ve 2002 yıllarında sırasıyla 1,75 ve %81,90; 0.81 ve %56,95 ve 0.94 ve %63,06 olarak tespit edilmiştir.

Bu projeye; pamuk tarım alanlarının ve üretim miktarının artırılmasına yönelik, verimli, lif kalite özellikleri iyi olan, solgunluk hastalığına dayanıklı ve/veya tolerant Antalya bölgesinde pamuk tarımında kullanılacak yeni çeşitlerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Tolerant/dayanıklı bitkilerle hassas Enstitü hatları melezlenerek varyasyon oluşturulmuştur. Solgunluk hastalığına dayanıklı bitkiler hastalıkla doğal bulaşık tarladan selekte edilerek proje yürütülmüştür. Proje sonucunda solgunluğa tolerant aday çeşitler elde edilmiştir.

Çalışma sonucunda elde edilen tolerant /dayanıklı materyal bu konuda ıslah çalışması yapacak hem özel sektör hem de kamu sektörünün hizmetine sunulacaktır. **Ayrıca tolerant aday çeşitler tescil ettirilerek üreticinin hizmetine sunulacaktır.**

Çalışma, “Antalya Yöresi Pamuk Ekim Alanlarında Görülen Solgunluk Hastalığı (*Verticillium dahliae* Kleb)’na Dayanıklı Pamuk Islahı” projesi olarak T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından desteklenmiştir.

Projenin hazırlık aşamasından sonuçlanana kadar projede yürütücü olarak İbrahim ÇELİK ve yardımcı araştırmacı olarak Önal İNAN, Mustafa ÇETİNKAYA, Mustafa SOYSAL, Turan KARAHAN, Yard. Doç. Dr. Oktay ERDOĐAN ve Dr. Metin D. ÇETİN görev almışlardır.

ADAY ÇEŞİTLER

Aday No: 13

Kütlü Verim: 511 kg/da
Lif Verimi: 204
Çırcır Rand: 40
Hastalık İndeksi: 0,37
Hastalığa yak Oranı % 33

ADAY ÇEŞİTLER

Aday No :31

Kütlü Verim: 487 kg/da
Lif Verimi :194,8
Çırcır Randımanı:41
Hastalık İndeksi: 0,81
Hastalığa Yak oranı: % 42

